

Mae Brechu yn achub bywydau
Vaccination saves lives

DIOGELU CYMRU
KEEP WALES SAFE

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Brechu COVID-19 a chlotiau gwaed

Gwybodaeth am eich brechiad

Mae rhaglen frechu'r DU wedi bod yn llwyddiannus iawn gyda mwy na 30 miliwn o bobl wedi'u brechu a mwy na 6,000 o fywydau eisoes wedi'u hachub.

Beth yw'r pryder?

Yn ddiweddar cafwyd adroddiadau am gyflwr prin iawn yn ymwneud â chlotiau gwaed a gwaedu anarferol ar ôl brechu. Mae hyn yn cael ei adolygu'n ofalus ond nid yw'r ffactorau risg ar gyfer y cyflwr hwn yn glir eto.

Er bod y cyflwr hwn yn parhau'n eithriadol o brin, ymddengys fod risg uwch mewn pobl yn fuan ar ôl y dos cyntaf o frechlyn AstraZeneca (AZ). Mae tua 4 o bobl yn datblygu'r cyflwr hwn am bob miliwn o ddosau o frechlyn AZ a roddir.

Gweler hyn ychydig yn amlach ymhlith pobl iau ac mae'n tueddu i ddigwydd rhwng 4 diwrnod a 2 wythnos ar ôl brechu.

Gall y cyflwr hwn hefyd ddigwydd yn naturiol, ac mae problemau clotio yn un o gymhlethdodau cyffredin haint Covid-19. Nid oes risg uwch wedi'i gweld eto ar ôl brechlynnau COVID-19 eraill ond mae hyn yn cael ei fonitro'n ofalus.

Beth yw manteision a risgiau brechu?

Oedran	Risg o COVID-19	Mantais brechu	Risg brechu
Dros 50 oed neu â chyflyrau meddygol sylfaenol	Isel - dal haint - trosglwyddo haint Uchel iawn - cyfnod yn yr ysbyty - derbyn gofal dwys - marwolaeth Cymedrol - COVID Hir	Un dos gostyngiad o fwy nag 80% o ran - marwolaethau - cyfnod yn yr ysbyty - gofal dwys Dau ddos gostyngiad o fwy na 95% o ran - marwolaethau	Anghyffredin - braich ddolurus - teimlo'n flinedig - pen tost - poenau cyffredinol - symptomau tebyg i'r fflw Prin iawn - problemau clotio
30 i 49 oed	Uchel - dal haint ysgafn - trosglwyddo haint Isel - cyfnod yn yr ysbyty - derbyn gofal dwys - marwolaeth Cymedrol - COVID hir	Un dos gostyngiad rhwng 60% a 70% o ran - dal haint - trosglwyddo haint Dau ddos gostyngiad o fwy na 85% o ran - dal a throsglwyddo haint	Cyffredin - braich ddolurus - teimlo'n flinedig - pen tost - poenau cyffredinol - symptomau tebyg i'r fflw Prin iawn - problemau clotio
18 i 29 oed	Uchel iawn - dal haint ysgafn - trosglwyddo haint Isel iawn - cyfnod yn yr ysbyty - derbyn gofal dwys - marwolaeth Cymedrol - COVID hir	Un dos gostyngiad rhwng 60% a 70% o ran - dal haint - trosglwyddo haint Dau ddos gostyngiad o fwy na 85% o ran - dal a throsglwyddo haint	Cyffredin iawn - braich ddolurus - teimlo'n flinedig - pen tost - poenau cyffredinol - symptomau tebyg i'r fflw Prin iawn - problemau clotio

Brechu COVID-19 a chlotiau gwaed

Gwybodaeth am eich brechiad

Beth y dylwn ei wneud nesaf?

Dros 50 oed neu â chyflyrau meddygol sylfaenol

Cafodd yr holl oedolyn hŷn (gan gynnwys gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol dros 50 oed), preswylwyr cartrefi gofal, gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol* ac oedolion â rhai cyflyrau meddygol eu blaenoriaethu yng ngham cyntaf y rhaglen gan eu bod yn wynebu risg uchel o gymhlethdodau COVID-19.

Mae'r Asiantaeth Rheoleiddio Meddyginiaethau a Chynhyrchion Gofal Iechyd (MHRA) a'r Cyd-bwyllgor ar Imiwneiddio a Brechu (JCVI) yn cynghori y dylech barhau i gael unrhyw rai o'r brechlynnau COVID-19 sydd ar gael. Mae manteision brechu o ran eich amddiffyn rhag canlyniadau difrifol COVID-19 yn drech nag unrhyw risg o'r cyflwr prin hwn. Dylech hefyd gwblhau eich cwrs gyda'r un brechlyn a gawsoch ar gyfer y dos cyntaf.

Os mai brechlyn AZ oedd eich dos cyntaf ac nad ydych wedi dioddef unrhyw sgil-ffeithiau difrifol dylech gael yr ail ddos yn brydlon oherwydd gallech wynebu risg uchel o hyd o ran cymhlethdodau COVID-19.

Bydd cael yr ail ddos yn rhoi amddiffyniad uwch sy'n para'n hirach i chi.

Beth y dylwn gadw llygad amdano ar ôl brechu?

Er bod sgil-ffeithiau difrifol yn brin iawn, os byddwch yn profi unrhyw rai o'r canlynol o tua 4 diwrnod i 4 wythnos ar ôl brechu dylech geisio cyngor meddygol ar frys.

pen tost newydd, difrifol nad yw'n cael ei helpu gan boenladdwyr arferol neu sy'n gwaethgu

pen tost sy'n ymddangos yn waeth wrth orwedd i lawr neu blygu drosodd neu

ben tost anarferol a all fod ar y cyd â:

- golwg aneglur, cyfog a chwydu
- anhawster gyda'ch lleferydd
- gwendid, teimlo'n gysglyd neu ffitiau

cleisio neu waedu pigiad pin newydd, heb esboniad

diffyg anadl, poen yn y frest, chwyddo yn y coesau neu boen cyson yn y stumog

Os ydych yn berson iach rhwng 30 a 50 oed

Mae'r MHRA a'r JCVI yn cynghori y dylai pob oedolyn yn y grŵp adran hwn (gan gynnwys gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol) barhau i gael unrhyw rai o'r brechlynnau COVID-19 sydd ar gael. Mae manteision brechu o ran eich amddiffyn rhag canlyniadau difrifol COVID-19 yn drech nag unrhyw risg o'r cyflwr prin hwn. Dylech hefyd gwblhau eich cwrs gyda'r un brechlyn a gawsoch ar gyfer y dos cyntaf.

Os ydych yn berson iau iach rhwng 18 a 29 oed

Mae'r MHRA a'r JCVI yn parhau i fonitro manteision a diogelwch brechlyn AZ ymhlith pobl iau. Dylech ystyried yn ofalus risg COVID-19 i chi a'ch teulu a'ch ffrindiau cyn gwneud penderfyniad.

Ar hyn o bryd mae'r JCVI wedi cynghori ei bod yn well i bobl o dan 30 oed gael brechlyn heblaw AZ. Os byddwch yn dewis cael brechlyn COVID-19 arall efallai y bydd yn rhaid i chi aros i gael eich amddiffyn. Efallai y byddwch yn dymuno bwrw ymlaen gyda'r brechiad AZ ar ôl i chi ystyried yr holl risgiau a manteision i chi.

Beth am yr ail ddos?

Os ydych eisoes wedi cael dos cyntaf o frechlyn AZ heb ddioddef unrhyw sgil-ffeithiau difrifol dylech gwblhau'r cwrs. Mae hyn yn cynnwys pobl rhwng 18 a 29 oed sy'n weithwyr iechyd a gofal cymdeithasol, gofalwyr di-dâl ac aelodau o deulu'r rhai sydd ag imiwnedd isel.

Disgwylir y bydd dos cyntaf y brechlyn wedi rhoi rhywfaint o amddiffyniad i chi, yn enwedig yn erbyn clefyd difrifol.

*Mae hyn yn cynnwys gofalwyr di-dâl ac aelodau o deulu'r rhai sydd ag imiwnedd isel

Ceir rhagor o wybodaeth yn y ddolen ganlynol:

nhs.uk/CoronavirusVaccination

Brechu, helpu i amddiffyn y rhai mwyaf agored i niwed.